

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

RİZE İL ÖZEL İDARESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	10
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	21
9.	EKLER.....	33

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1:2018 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 2:2018 Yılı Ödenekler Tablosu.....	4
Tablo 3:2018 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	4
Tablo 4:Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan 8 Finansman Kodundaki Ödenekler Tablosu	23

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Rize İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması
2. Taşınır ve Taşınmazlar için Amortisman Ayrılmaması
3. Rize İl Özel İdaresince Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen veya Diğer Kamu İdarelerince Tahsisli Kullanılan Taşınmazlarla İlgili Tahsis İşlemlerinin Muhasebeleştirilmemesi
4. Yapılmakta Olan Yatırımların Muhasebe Kaydının Olmaması
5. Gelirlerin Tahakkuk Kaydının Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Yapım İşlerinde 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu Maddesi Gereğince Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciye Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden İl Özel İdaresi Bütçesinden Bina Bakım Onarımı Yapılması
2. Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarınca İl Özel İdarelerince Gerçekleştirilmek Üzere Aktarılan Yatırım Ödeneklerinin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılması
3. Dağıtım Şirketince Yapılması Gereken Ancak Çeşitli Nedenlerle İdare Bütçesinden Karşılanan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi
4. Vilayetler Birliği, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı ve Kaçkar Turizm Birliğine Gönderilen Katılma Paylarının Kamu İdareleri Payları Hesabında Takip Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Rize İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Bu itibarla il özel idareleri il halkının mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan, karar organı olan il genel meclisi seçimle oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliğidir. İl özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi validir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesine göre İl Özel İdaresi, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) Gençlik ve spor, sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde,

b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında,

yapmakla görevli ve yetkilidir.

Ayrıca bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, kendi görev alanına giren sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetler ile bu kurum ve kuruluşların ildeki tüm yapım, bakım ve onarım işlerini kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarından aktarılan bu tür ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar il özel idarelerince tüm il sınırları içerisinde yapılabilmektedir.

10.07.2018 tarih 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 97'nci maddesinde mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemek Çevre ve Şehircilik

Bakanlığı'nın görevleri arasında sayılmıştır. Bu amaçla İçişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü kaldırılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilatı bünyesinde Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 100'üncü maddesinde de; mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak yeni kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında sayılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yerel yönetimler hakkında verilen yetki ve görevlerin yanında, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile İçişleri Bakanlığına verilen il özel idaresinin teşkilatı ve işleyişi üzerinde düzenleme, izin ve onay verme görev ve yetkileri halen devam etmektedir. Bu itibarla 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu uyarınca, il özel idarelerinin organlarının çalışma usulleri, norm kadrolarının belirlenmesi, üst yönetici olarak vali ve genel sekreterin atanması, idari denetimi, bütçe ve muhasebe sisteminin oluşturulması, borçlanma izni, işletme ve şirket kurulması ile yurtdışı ilişkilerin yürütülmesi konuları da İçişleri Bakanlığının vesayet denetimi altındadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İl özel idaresinin organları, il genel meclisi, il encümeni ve validir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun "İl Genel Meclisi" başlıklı 9'uncu maddesi gereğince, İl Genel Meclisi İl Özel İdaresinin karar organıdır ve ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelere oluşur.

İl encümeni ise valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşan il özel idaresinin icra organıdır.

Vali, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Görev ve yetkileri 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 30'ncü maddesinde sayılan Vali, il özel idaresi teşkilâtının en üst amiri olarak il özel idaresi teşkilâtını sevk ve idare etmektedir.

Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür.

İl özel idaresi teşkilatı 5302 sayılı Kanunun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde norm kadro ilke ve standartlarına göre oluşturulur. Bu itibarla Rize İl Özel

İdaresi memur, sözleşmeli personel ve işçi olarak teşkilatlandığı merkez ve tüm ilçelerde verdiği hizmetleri;

Memur (657-4/A) olarak; 1 genel sekreter, 1 genel sekreter yardımcısı, 10 birim müdürü, 11 ilçe özel idare müdürü, 1 avukat, 13 şef ve memur, 44 mühendis ve diğer teknik personel ile 27 hizmetli,

Sözleşmeli personel (657-4/B) olarak 15 mühendis ve avukat,

İşçi (657-4/D) olarak ise 119 personel ile gerçekleştirmektedir.

Karar organlarından olan il genel meclisi ise 30 üyeden oluşmaktadır.

Rize İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları Birim Müdürlüğünün personel durum tablosuna göre toplam 108 adet memur kadrosu doludur.

İl Özel İdaresi finansman ve ortaklık açısından İller Bankası, tahsisli ödenekler ve mali istatistiklerin takibi açısından Hazine ve Maliye Bakanlığı, tahsil edilen taşınmaz kültür varlıkları katkı payı açısından belediyeler, madenlerin ruhsat, denetim ve gelirleri açısından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, üst yöneticileri açısından İçişleri Bakanlığı, köylere altyapı yatırımlarının götürülebilmesi açısından Köylere Hizmet Götürme Birlikleri ile bağlantı içerisinde olmakla beraber ilin mahalli ve müşterek ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve İl Belediyesi ile de bağlantı ve ilişki halindedir.

1.3. Mali Yapı

Rize İl Özel İdaresi, faaliyetlerini 2018 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Rize İl Özel İdaresinin 2018 yılı bütçesiyle 74.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup 125.912.800,00 TL 2017 yılından devreden ödenek ve Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 143.740.004,85 TL ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 343.652.804,85 TL'ye ulaşmıştır.

Rize İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2018 yılı gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1:2018 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Kodu	Gelir Türü	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.065.000,00	1.892.196,58
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	0,00	153.396.614,41
05	Diğer Gelirler	68.935.000,00	76.978.083,61
06	Sermaye Gelirleri	3.000.000,00	7.120.935,39
	TOPLAM Öz Gelir	74.000.000,00	85.991.215,58
	TOPLAM Genel Gelir	74.000.000,00	239.387.829,99

Tablo 2:2018 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek	Önceki Yılandan Devreden Ödenekler	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler	Ek Ödenek	Bütçe Ödeneği Toplamı	İptal Edilen ödenek	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
74.000.000,00	125.912.800,00	143.740.004,85	-	343.652.804,85	1.947.435	236.757.969,38	104.947.400,00

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3:2018 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Kodu	Gider Türü	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)
01	Personel Giderleri	11.421.092,00	47.858.692,70
02	Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	1.730.360,00	7.877.995,21
03	Mal ve Hizmet Alım Gideri	46.752.148,00	152.361.218,07

04	Faiz Giderleri	0,00	380.656,67
05	Cari Transferler	10.295.400,00	18.842.707,62
06	Sermaye Giderleri	0,00	9.336.699,11
07	Sermaye Transferi	0,00	100.000,00
	Yedek Ödenekler	3.801.000,00	0,00
	TOPLAM	74.000.000,00	236.757.969,38

Bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın, kurumun faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2018 yılı Faaliyet Gideri 227.790.945,05 TL, Faaliyet Geliri 224.460.744,90 TL olup, Gider Fazlası 3.330.200,15 TL olarak gerçekleşmiştir.

Rize İl Özel İdaresinin Ayder Turizm A.Ş. nde yüzde 2,91 oranında hissesi bulunmaktadır. Rize Organize Sanayi Bölgesi idaresinin ortaklığının bulunduğu diğer ticari alanlardır.

Ayrıca Rize İl Özel İdaresi Vilayetler Birliği, Kaçkar Turizm Birliği, Varda İçmesuyu Birliği, Trabzon ve Rize İlleri Yerel Yönetimleri Katı Atık Birliği, Kaçkar İtfaiye Birliği ile Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı üyesidir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Rize İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun'la belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü

getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Rize İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir.

2018 yılı denetimi kapsamında Rize İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün

belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 11'nci maddesinde, üst yöneticilerin idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri belirtilmektedir.

Rize İl Özel İdaresinin 2018 yılı denetimi çerçevesinde kurum iç kontrol sistemine ilişkin aşağıdaki belirleme ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Kurum iç kontrol sisteminin gerektirdiği yasal yükümlülükleri kısmen yerine getirmiştir. İyi bir iç kontrol sisteminin varlığı kuşkusuz sadece yasal gerekliliklerin yerine getirilmesi değil, aynı zamanda yönetim kademesi ve çalışanlarca da bu yükümlülüklerin benimsenmesine bağlıdır. Etik sözleşmelerin tüm çalışanlarca imzalanmamış olması, kurum çalışanlarınca iç kontrol sisteminin henüz yeterince benimsenmediği yolunda bir gösterge olarak kabul edilebilir.

Rize İl Özel İdaresince Görev, Yetki ve Çalışma Yönergesi hazırlanmamış, kurumda yürütülen faaliyetler çerçevesinde iş tanımları yapılmamış, iş akış şemaları çıkartılmamıştır. Kurumun hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyecek riskler ve bu risklere karşı geliştirilen önlemleri içeren güncel bir risk değerlendirme çalışması yapılmamıştır.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış olmakla birlikte güncellenmemektedir. Ayrıca İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu kurulmuş olmakla birlikte bu kurul tarafından yıllık olarak İç Kontrol Değerlendirme Raporu hazırlanmamaktadır. Dolayısıyla İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmemektedir. Rize İl Özel İdaresinde 3 adet iç denetçi kadrosu bulunmasına rağmen bu kadrolara atama yapılmamış ve iç denetim birimi oluşturulmamıştır.

Özel İdarece kısmen eksikleri bulunmakla birlikte, mevzuat gerekliliklerine uygun olarak hazırlanan Stratejik Plan, yıllık uygulama planını içeren Performans Programı ile kurumun faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren İdare Faaliyet Raporlarının varlığı performans yönetimi sistemini oluşturan önemli adımlardandır. Kurum, idare bütçesini stratejik plan ve programa uygun olarak hazırlamakta, stratejik planda yer alan amaçlar ve bu amaçlara yönelik hedef ve faaliyetlerini, bütçe kaynaklarını gözeterek belirlemektedir.

Söz konusu tespitler ışığında, kurum daha iyi bir yönetim oluşturma yolunda adım atmasına rağmen, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nun kurulmamış olması, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlenmemesi, kurumsal risklerin belirlenerek alınması gereken önlemlerin hayata geçirilmemesi ve iç denetim birimi kurulmamış olması İç Kontrol Sisteminin işlerliği açısından problem oluşturmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Rize İl Özel İdaresi'nin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Rize İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olan bu Yönetmelik 02.10.2006 tarih ve 26307 nolu Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ancak 2006 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede Yönetmelik'te öngörülen kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların miktar ve cins olarak kayıt altına alınması ile ilgili işlemler tamamlanamamıştır. Ayrıca kayıt altına alınan taşınmazların sadece bir kısmı ilgili varlık hesaplarında kayıt altına alındığından kamu idareleri mali tablolarının taşınmazlar hakkında tam ve doğru bilgi sunması da sağlanamamıştır.

Bu durum nedeniyle Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in bazı maddeleri 03.06.2014 tarih 2014/6455 sayılı BKK ile değiştirilmiştir.

Buna göre Yönetmelik'in değişik 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; *"taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır."* hükmü getirilmiştir.

Yine söz konusu 5'inci maddeye getirilen ek ikinci fıkrada da kayıt işlemlerinde esas alınacak değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkrada sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Taşınmaz kayıtları bu şekilde yapıldıktan sonra bu kayıtlar muhasebe birimlerine gönderilerek ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır. Nitekim Mahalli İdareler

Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde maddi duran varlıkların hesaba alınması ile ilgili işlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Kamu idarelerince taşınmazların envanterinin yapılmasına tüm taşınmazların tespiti ile başlanması gerekmektedir. Ancak taşınmazın tapudaki kayıtları ile mevcut kullanım şeklinde farklılıklar olabilmektedir. Örneğin tapuda arsa olarak kayıtlı bir taşınmazın üzerine okul inşa edildiği halde kayıtlara bu durum yansımamış olabilmektedir. Tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekillerinin uyumlu hale getirilmesi işlemi cins tashihi olarak nitelendirilmekte olup, bu işlem kamu idarelerinin başvurusu üzerine tapu idarelerince gerçekleştirilmektedir. Ancak burada imar ve iskân izni ile ilgili sorunların yanı sıra ciddi bir harç bedeli ödenmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Harç bedeli ödenmesi konusunda kamuya bu kapsamda bir muafiyet sağlanmadığı için de bu zorunluluklar yerine getirilememektedir.

Bu konudaki sorunun çözülebilmesi için Yönetmelik'in "Cins Tashihlerinin Yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında aynen "*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.*" hükmü getirilmiştir. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların kamu idarelerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarında gösterilmesine öncelik verilmiştir. Böylece kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Kamu taşınmazlarının kayda alınmasıyla ilgili kriterler bu şekilde olmakla birlikte Yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği 19.06.2014 ile tüm işlemlerin yerine getirilmesi için tanınan süre olan 31.12.2016 tarihine kadar olan geçiş sürecinde de idarelere yapılması gereken bazı görevler verilmiştir.

Buna göre söz konusu Yönetmelik'in "Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler" başlıklı Geçici 1'inci maddesi ile mevcut taşınmazların kaydında esas alınacak değerlerle ilgili geçici düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemede;

"(1) Yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/09/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2)Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır.” denilmektedir.

Düzenleme ile ilgili ayrıntılı açıklamaya Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 25.07.2014 ve 16.09.2014 tarihinde yayınlanan Taşınmaz Envanteri konulu genel yazılarında yer verilse de birçok kamu idaresi tarafından 01.10.2014 tarihi itibarıyla yapılması gereken işlemler yapılamamıştır.

Sonuçta kamu idarelerince 31.12.2016 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerince ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmekte iken 17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 06.02.2017 tarih ve 2017/9854 nolu Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkûr Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinin 2'inci fıkrasında yer alan 31.12.2016 ibaresi 31.12.2017 şeklinde değiştirilmiş ve 01.01.2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu madde metni “(2) Yönetmeliğin 5'nci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanır.” şeklinde olup, ek süre Yönetmelik'in sadece 5'inci maddesinde yer alan taşınmazların değer tespiti ile ilgili işlemler için verildiğinden taşınmazların mevcut kullanım şekliyle kayda alınması ve varlık hesaplarına kaydedilmesinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan Yönetmelik hükümleri uyarınca Rize İl Özel idaresinde şu hususlar tespit edilmiştir.

Kurumun mevcut taşınmazlarının tespit ve değerlendirilmesine yönelik birtakım çalışmaların yapıldığı, taşınmazların tespiti ve envanterinin çıkarılması konusunda

çalışmaların son aşamaya geldiği, tespit ve envanteri yapılan taşınmaz bilgilerinin e-içişleri otomasyon sisteminin taşınmaz modülüne işlendiği, ancak bu çalışmaların bitirilerek muhasebe kayıtlarına esas olacak şekilde ilgili cetvellerin muhasebe birimine intikal ettirilmediği anlaşılmıştır. Ayrıca E-içişleri otomasyon sistemi taşınır modülüne girişi yapılan taşınmazların ilgili varlık hesaplarına muhasebe kayıtlarının tamamlanmadığı görülmüştür.

"Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 7'inci maddesinde taşınmazların kaydına ilişkin olarak kullanılacak form ve cetveller açıklanmıştır. Buna göre, Tapuda kayıtlı olan taşınmazlar, tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar, orta malları, genel hizmet alanları ve sınırlı aynı hak tesis edilen taşınmazlar için Yönetmelik ekinde yer alan formların düzenlenerek yeniden kayıt işlemlerinin yapılabilmesi için Mali Hizmetler Müdürlüğüne gönderilmesi gerekmektedir.

Bu tespitler ışığında Rize İl Özel İdaresine ait taşınmazların envanterinin 31.12.2018 tarihine gelindiğinde hala tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2018 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında yer alan tutarlar gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınmazların kaydına ilişkin yönetmelik hükümlerine göre yapılması gereken envanter ve değerlendirme işlemleri ile bunların e-içişleri modülüne girişi, belirli bir ölçüde başlatılmıştır. Eksik olan taşınmazlara ilişkin değerlendirme işlemleri en kısa zamanda tamamlanarak, hesaplara kaydı yapılacaktır. " denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre Rize İl Özel İdaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların envanter ve değerlendirme işlemlerinin tamamlanması ve ilgili hesaplara kaydedilmesi konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabı açısından 2018 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 2: Taşınır ve Taşınmazlar için Amortisman Ayrılmaması

Yapılan incelemelerde 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına hiçbir kayıt yapılmadığı anlaşılmıştır.

03.12.2014 tarihli ve 2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesine dayanılarak çıkarılan "Amortisman ve Tükenme Payları" başlıklı 47 sıra no'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Tebliği'nin (R:G: 04.11.2015/29522) "Amortisman ve Tükenme Payına Tabi Duran Varlıklar" başlıklı 3'üncü maddesi aşağıdaki gibidir.

"(1) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile tarihi yapılar, tarihi veya sanat değeri olan demirbaşlar amortismanına tabi değildir.

(2) Aşağıdaki hesaplarda izlenen duran varlıklar, amortisman ve tükenme payına tabidir:

251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı,

252 - Binalar Hesabı,

253 - Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı,

254 - Taşıtlar Hesabı,

255 - Demirbaşlar Hesabı,

256 - Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı,

260 - Haklar Hesabı,

263 - Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı,

264 - Özel Maliyetler Hesabı,

267 - Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı,

271 - Arama Giderleri Hesabı,

277 - Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar Hesabı,

294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı."

Bu hüküm gereğince yukarıda amortismanına tabi olduğu belirtilen duran varlık hesapları için geçmiş yıllarda hesaplanması gereken miktarlar dahil edilerek amortisman işlemlerinin yapılması gerekir.

Bu durumda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında kayıtlı tutarlar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınır ve taşınmaz iş ve işlemleri e-içişleri modülü üzerinden yapılmaktadır. Taşınır ve taşınmaz modülleri amortisman kaydı oluşturmaya imkan tanımamaktadır. Bu nedenle sadece muhasebe kayıtlarında amortisman ayrılması; taşınır kesin hesabının muhasebe hesaplarıyla eşit vermemesine neden olacağından amortisman uygulaması yapılamamaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından e-içişleri otomasyon sisteminin taşınır ve taşınmaz modüllerinin amortisman işlemine izin vermediği belirtilmişse de; e-içişleri analitik muhasebe modülü üzerinden amortisman işlemine ilişkin muhasebe kaydı yapılabilmektedir. Bu itibarla taşınır ve taşınmazlar için amortisman ayrılmaması nedeniyle 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı açısından 2018 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 3: Rize İl Özel İdaresince Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen veya Diğer Kamu İdarelerince Tahsisli Kullanılan Taşınmazlarla İlgili Tahsis İşlemlerinin Muhasebeleştirilmemesi

İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olmakla birlikte diğer kamu kurumlarına veya diğer kamu idarelerinin mülkiyetinde olmakla birlikte il özel idaresine tahsis edilmiş olan taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve mali tabloların söz konusu varlıklara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 64/d maddesi uyarınca İl Özel İdareleri kendilerine ait taşınmaz malları, asli görev ve hizmetlerinde kullanmak ve süresi 25 yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlara tahsis edebilir. Diğer taraftan kamu kurum ve kuruluşları il özel idarelerine taşınmaz tahsisi yapabilir. Bu meyanda tahsis edilen veya tahsisli kullanılan taşınmazların mali tablolarda görünmesini teminen gerekli muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Nitekim Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 130 ve 132'nci maddeleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 188-189-190-191-192'nci maddelerinde

tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252 Binalar Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Bu amaçla Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yardımcı hesaplar belirlenmiş kamu idaresinin tahsis etmiş olduğu taşınmazların, "02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar" yardımcı hesaplarında, kamu idaresinin tahsisli kullandığı taşınmazların ise "03-Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar" yardımcı hesabında takip edileceği belirtilmiştir.

Rize İl Özel İdaresi mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan bir kısmı köy tüzel kişiliklerine ve muhtelif kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilmiştir. Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından tahsis edilmiş olan taşınmazlar da Rize İl Özel İdaresince kullanılmaktadır. Taşınmazların envanteri süreci devam etmekte olduğundan tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazların sayısı ve niteliği hakkında sağlıklı bir bilgi bulunmamaktadır.

Rize İl Özel İdaresinin muhasebe kayıtlarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabında (02) ve (03) kodlu yardımcı hesaplar kullanılmamış olduğundan Tahsisli Taşınmazlar hakkında doğru ve güvenilir bilgi alınamamaktadır.

Bu itibarla, 2018 yılı mali tablolarında yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesapları gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınmazların kaydına ilişkin yönetmelik hükümlerine göre yapılması gereken envanter ve değerlendirme işlemleri tamamlandıktan sonra diğer kamu idarelerine tahsis edilen veya diğer kamu idarelerince tahsisli kullanılan taşınmazlara ilişkin kayıtların muhasebeleştirilmesi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Rize İl Özel İdaresince diğer kamu idarelerine tahsis edilen veya diğer kamu idarelerince tahsisli kullanılan taşınmazlarla ilgili tahsis işlemlerinin "02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar" ve "03-Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar" yardımcı hesaplarında izlenmesi konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesapları açısından 2018 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 4: Yapılmakta Olan Yatırımların Muhasebe Kaydının Olmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinin 2'nci fıkrası (b.1.) bendinde; yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen maddi duran varlıkların, geçici kabul işlemi tamamlandıktan sonra ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacağı belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Hesabın Niteliği" başlıklı 205'inci maddesinde de;

"Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarıluncaya kadar izlenmesi için kullanılır."

Denilerek bu hesabın yapımı süren yatırımlar için yapılan giderleri izlemek maksadıyla kullanılacağına açıklık getirilmiş, "Hesabın işleyişi" başlıklı 205'inci maddesinin (b) bendinde de tamamlanan yatırımlardan bu hesapta izlenenlerin ilgili maddi duran varlık hesabına borç bu hesaba alacak kaydedilmek suretiyle hesaptan çıkarılma yöntemi açıklanmıştır.

2018 yılı açılış kayıtlarında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında 2.184.556,73 TL borç kaydı bulunmaktadır. Bu miktar devam eden yatırımlara ilişkin geçmiş yıllarda ödenmiş olan hakediş miktarlarını göstermektedir. 2018 yılı içerisinde yapılan yatırım harcamaları karşılığında borç kaydedilen tutarlarla birlikte 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına toplam 10.546.637,07 TL borç kaydı yapılmıştır. Ancak yapılan incelemede önceki yıllarda yapılan yatırımların Yapılmakta olan Yatırımlar Hesabında izlenmediği, bu hususa 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda denetim bulgusu olarak yer verildiği anlaşılmıştır.

2018 yılı içerisinde gerçekleştirilen toplam 123.863.726,35 TL yatırımın "258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabına" kaydedilmediği, 2018 yılı içerisinde geçici kabulü yapılmış olan yatırım harcamalarına ilişkin tutarlar ilgili maddi duran varlık hesaplarına alınarak 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılmadığı anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Rize İl Özel İdaresi 2018 yılı mali tabloları 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ve maddi duran varlık hesapları açısından gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz tarafından özel idare mülkiyetli yatırımlarda, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı kullanılmakta olup, diğer kurumlardan gelen ödenekler için de ilgili ödenekler 06 Sermaye hesaplarına bütçe ödenek kaydı yapılarak, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı kullanılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Yapılmakta olan yatırımların muhasebe kayıtlarının yapılması konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ve maddi duran varlık hesapları açısından 2018 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 5: Gelirlerin Tahakkuk Kaydının Yapılmaması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 38'inci maddesinde;

"Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur."

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinin (ff) bendinde ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde de; *"Tahakkuk esası: Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesini....ifade eder."* denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 86 ila 88'inci maddelerine göre; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen alacakların ilgili servislerce tahakkuk bilgileri ile birlikte muhasebe birimine bildirilmesi ve muhasebe birimince 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilerek tahakkuk kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının İşleyişini düzenleyen 88'inci maddesi ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının niteliğine ilişkin 89'uncu maddesi uyarınca; mali yılsonuna kadar tahsili gerekenlerden alacaklardan tahsil edilemeyen tutarlar, mali yılsonunda takibat servisine veya hukuk birimine devredilerek 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedilmelidir.

Birim müdürlükleri kendi görev alanlarına giren faaliyetlerinden doğan gelirlerin hesaplanması, kesinleşmesi ve tahsilinin takibi ile ilgili bir takım iş süreçlerini yerine getirmektedirler. Ancak idare gelirleri tahakkuk aşamasında mali hizmetler birimine bildirilmemektedir. Yasalarda öngörülen bir kamu geliri ilgili birimince tahakkuk ettirildiğinde mali hizmetler birimine bildirilmelidir. Mali hizmetler birimi gelirlerin tahakkuk kayıtlarının yapılması, tahsilinin sağlanması ve tahsil zamanı geçmiş alacakların takibinin yapılması ile görevlidir.

Yapılan incelemede taşınır ve taşınmaz kira ve satış gelirleri, jeotermal kaynakları kullanan işletmelerden alınan pay ve ücretler, maden işletmelerinden alınan paylar, işyeri açma ve çalışma ruhsat harçları, imar ve iskan ruhsatları ile izinlerinden alınan harç ve ücretler ile idari para cezalarının, alacağın doğduğu anda ilgili servislerince muhasebe birimine bildirilmediği ve tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Mali hizmetler birimi gelirlerin tahsili aşamasında 120 Gelirlerden Alacaklar hesabına borç ve alacak kaydederek tahakkuk kaydı oluşturmaktadır. Ancak tüm gelir tahakkuklarının kayıtlara alınmaması sebebiyle tahsili sağlanmayan alacakların 121 Gelirlerden Alacaklar Hesabına kaydı yapılmamaktadır.

Gelirlerden tahsili gecikenlerden bir kısmı mali hizmetler birimi tarafından takip edilmesi nedeniyle hukuk birimine yasal yollardan takibi için bildirilmektedir. Ancak diğer birimlerce tahakkuk bildirimleri yapılmamış olduğu için tahsil edilmesi gereken gelir miktarı, ne kadarının tahsil edilmiş olduğu, gecikmeye uğramış alacak tutarı ve hangilerinin yasal takibi için hukuk birimine gönderildiğine ilişkin sağlıklı bir bilgiye ulaşmak mümkün değildir.

Bu itibarla, taşınır ve taşınmaz kira ve satış gelirleri, jeotermal kaynakları kullanan işletmelerden alınan pay ve ücretler, maden işletmelerinden alınan paylar, işyeri açma ve çalışma ruhsat harçları, imar ve iskan ruhsatları ile izinlerinden alınan harç ve ücretler ile idari para cezalarına ilişkin gelirlerin ilgili birimince mali hizmetler birimine bildirilmesi ve mali hizmetler birimince 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına kaydedilerek tahakkuk işleminin tamamlanması, mali yılsonuna kadar tahsil edilemeyen tutarların, takibat servisine veya hukuk birimine devredilerek 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Birim m¼d¼rl¼kleri kendi g¼rev alanlarına giren faaliyetlerden doğan gelirleri, gelirin tahakkuk aşamasında gelir mod¼l¼ne girerek tahakkukunu gerçekleştirecek, mali hizmetler birimi tarafından da tahakkuk kayıtlarının muhasebeleştirilmesi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Gelirlerin tahakkuk kayıtlarının yapılması konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı açısından 2018 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yapım İşlerinde 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu Maddesi Gereğince Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciye Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden İl Özel İdaresi Bütçesinden Bina Bakım Onarımı Yapılması

Rize ilinde bulunan okul ve muhtelif kamu binalarına ait kesin kabulden sonraki 15 yıllık sürede oluşan bakım onarım giderlerinin, herhangi bir 'teknik heyet tespiti' olmadan İl Özel İdaresi bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

Oysa 4735 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 20 ve 25'inci maddelerinin son fıkraları gereğince yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de 15 yıl süreyle müteselsilen sorumlu olup bu zarar ve ziyanın genel hükümlere göre (rızaen tahsilât veya alacak davası açılarak) yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilmesi gerekmektedir.

4735 sayılı Kanun kapsamında sözleşmeye bağlanan ve kesin kabulden itibaren 15 yıllık süre müddeti devam eden kamu binalarında, bakım onarım gideri yapılabilmesi için öncelikle bir teknik heyet oluşturulması, söz konusu bakım onarımın kullanım hatasından mı yoksa imalat hatasından mı kaynaklandığının tespit ettirilmesi, kullanım hatasından kaynaklı bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılanması; buna karşın yüklenici veya alt yüklenici kusurundan kaynaklanan bakım onarımın yüklenici marifetiyle yaptırılması, sonuç alınamaması durumunda kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulh veya alacak davası yoluyla tahsil edilmesi, ayrıca bu kapsamda 30'uncu maddenin gereğini yerine getirmeyen yükleniciden, geçici kabulden itibaren 15 yıl boyunca geçerli olan iş bitirme belgelerinin yaptırım mahiyetinde geri çağırılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "4735 sayılı Kamu Sözleşmeleri Kanunu'nun 30. maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesininin 20. ve 25. maddesi gereğince işlem yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Okul ve muhtelif binalarda ortaya çıkan bakım ve onarım talepleri yerine getirilmeden önce, binanın yapım tarihi gözetilerek, ortaya çıkan kusur, eksiklik veya arızadan yüklenicinin sorumluluğu bulunup bulunmadığı konusunda bir teknik heyet raporu düzenlenmesinin 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun ilgili hükümlerinin yerine getirilmesi açısından doğru olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarınca İl Özel İdarelerince Gerçekleştirilmek Üzere Aktarılan Yatırım Ödeneklerinin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılması

5302 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde;

“(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkanları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütünlük il sınırları içinde yapılabilir.”

hükmü yer almaktadır.

2018 yılı Yatırım Programı ile 2018 yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararın 20' nci maddesinin 4'üncü fıkrasında *“Yerel ve bölgesel nitelikli yatırımların uygulamalarında koordinasyonu güçlendirmek, etkinliği artırmak ve yerel kurumsal kapasitenin gelişimini sağlamak amacıyla merkezi kamu idareleri, projenin mahiyeti uygun düştüğü ölçüde, yatırım uygulamalarının 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesi hükümleri gereğince gerçekleştirilmesine öncelik verir.”* denilmektedir.

Bu hükümler kapsamında bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarının kamu yatırım programında yer alan projelerine ait yatırımları için bütçelerinde ayrılan ödenekler, il özel

idarelerine aktarılmakta ve bu ödenekler karşılığı hizmetler de il özel idaresinin tabi olduğu mevzuat kapsamında ihalesi yapılarak gerçekleştirilmektedir. Her iki düzenlemede de yatırım ödeneklerinin tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasına izin veren bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Köylere Hizmet Götürme Birliklerine sadece 5355 sayılı Kanunun 18'nci maddesinde sayılan hizmetlere ait ödenekler aktarılabileceğinden, madde metninde sayılmayan yatırımlara ait ödeneklerin merkezi idare kuruluşlarınca doğrudan Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılması da mümkün görülmemektedir.

2018 yılı yatırım programında yer alan bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarına ait projelere ayrılan yatırım ödeneklerinden 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesi hükümleri kapsamında gerçekleştirilmesi için aktarılan ve aşağıdaki listede yer alan 10.327.567,38 TL tutarındaki ödeneğin il özel idaresince tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasının mevzuata uygun olmadığı, bu aktarmalarla 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu dışında kalan bir alan oluştuğu değerlendirilmektedir.

Tablo 4: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan 8 Finansman Kodundaki Ödenekler Tablosu

Y.Tarihi	Y.No	Finans	Ekonomik	İlgili	Açıklama	Ödenen
22.02.2018	636	08	05.02.05.0 4	Çayeli Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	141.600,00
23.02.2018	652	08	05.02.05.0 4	Çayeli Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Kaptanpaşa Köy Konağı İnşaatı İçin	119.454,71
9.03.2018	843	08	05.02.05.0 4	Ardeşen İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	302.004,48
12.04.2018	1249	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	151.706,85
12.04.2018	1253	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birli	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	427.185,20
18.04.2018	1342	08	05.02.05.0 4	Pazar Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Handağı Köyü İçmesuyu Projesi İçin	168.249,99
26.04.2018	1406	08	05.02.05.0 4	Ardeşen İlçesi Köylere Hizmet Götürme	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	566.143,93
15.05.2018	1616	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	198.146,81
15.05.2018	1617	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	249.503,94
21.05.2018	1703	08	05.02.05.0 4	Pazar Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Handağı Köyü Yol Betonu İçin	149.994,99

28.05.2018	1789	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	208.547,95
12.06.2018	2016	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	366.976,54
22.06.2018	2108	08	05.02.05.0 4	İkizdere İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	Turizm Bak.Ballıköy Çev.Düz.	250.000,00
18.07.2018	2443	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	93.376,67
19.07.2018	2461	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	345.910,57
27.07.2018	2559	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Gürgen İçmesuyu İçin	137.727,10
31.07.2018	2613	08	05.02.05.0 4	Çayeli Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Geçici Kabul Noksanlıkları İçin	4.164,99
13.08.2018	2779	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	Turizm Bak.Handüzü Yayla Yolu İçin	750.000,00
14.08.2018	2810	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	591.324,61
15.08.2018	2845	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	481.148,35
15.08.2018	2846	08	05.02.05.0 4	Çayeli Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Kaptanpaşa Köy Konağı İnşaatı İçin	39.530,00
15.08.2018	2847	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	351.477,92
17.08.2018	2923	08	05.02.05.0 4	Ardeşen İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlbank Muhtelif Köy İçmesuyu Projesi İçin	119.744,54
7.09.2018	3070	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	Gürgen Grup İçmesuyu İyileştirme İŞaatı İçin	24.996,12
28.09.2018	3373	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yukarı İslahiye Ve İslahiye Köyler İçme Suyu Sebeke Hattı İçin	348.210,63
15.10.2018	3605	08	05.02.05.0 4	Pazar Köylere Hizmet Götürme Birliği	Subaşı Köyü İçmesuyu Ve Sanat Yapısı İnşaatı İçin	56.640,00
17.10.2018	3661	08	05.02.05.0 4	Çayeli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Haremtepe Grup İçme Suyu İçin	557.203,00
24.10.2018	3735	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yeni İslahiye Ve İslahiye Köyleri Şebeke Hattı Yapım İçin	300.000,00
6.11.2018	3913	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yukarı İslahiye Ve İslahiye Köyler İçme Suyu Sebeke Hattı İçin	90.324,56
15.11.2018	4066	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	Tuğlalı, Soğukçeşme, Üçkaya, Yolüstü Ve Ortapazar Köyleri İçmesuyu İsale Projesi İçin	197.897,28
16.11.2018	4084	08	05.02.05.0 4	Pazar Köylere Hizmet Götürme Birliği	Tomaslı Grup İçmesuyu İnşaatı İçin	616.585,63

21.11.2018	4150	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	Paşacukur Grup İçme Suyu Andon İçme Suyu Entegre Projesi İçin	220.261,86
14.12.2018	4514	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	Ballıdere, Ortameşe Ve Tatlısu Mevkii İçmesuyu Projesi İçin	323.738,35
14.12.2018	4515	08	05.02.05.0 4	Güneysu Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yukarı Islahiye Ve Islahiye Köyler İçme Suyu Sebeke Hattı İçin	598.076,33
14.12.2018	4516	08	05.02.05.0 4	Pazar Köylere Hizmet Götürme Birliği	Handağı Köyü İçme Suyu Projesi İçin	33.975,15
20.12.2018	4611	08	05.02.05.0 4	Rize Merkez İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği	Tuğlalı, Soğukçeşme, Üçkaya, Yolüstü Ve Ortapazar Köyleri İçmesuyu İsale Projesi İçin	225.336,21
25.12.2018	4678	08	05.02.05.0 4	Pazar Köylere Hizmet Götürme Birliği	Tomashı Grup İçmesuyu İnşaatı İçin	520.402,12

TOPLAM 10.327.567,38

Kamu idaresi cevabında; "İlimizde coğrafi yapının dağınıklığı ve olumsuz hava şartları sahada çalışma sürelerinin kısa olmasına neden olmaktadır. Bunun yanında İdaremizce yapılan ihaleler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında olup ilan sürelerinin uzun olması sebebiyle ihale süreci ortalama iki ay sürmektedir. Bu durum kısa olan çalışma süresinin daha da kısalmasına neden olmaktadır. Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek aktarımının sebebi; yapılan ihale usulünde ihale ilan süresinin kısa olmasıdır. Köylere Hizmet Götürme Birlikleri tarafından yapılan ihalelerde, işlerin kontrollük ve kabul hizmetleri de idaremiz teknik personelince yapılmakta olup işe ait ödenek her hak ediş zamanı peyderpey aktarılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6 ncı maddesi b fıkrasında; bakanlık ve diğer merkezi idare kuruluşlarınca aktarılan ödeneklerin konusu olan işlerin il özel idarelerinin tabi olduğu usul ve esaslara göre kullanılacağı belirtilmiş olmakla, yatırımların hayata geçirilmesine ilişkin ihale aşamaları ve gerçekleştirme süreçlerinin il özel idarelerinin tabi olduğu mevzuata göre yürütülmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu ödeneklerin tekrar köylere hizmet götürme birliklerine aktarılmasına cevaz veren bir hüküm bulunmadığından bulguda gösterilen aktarmalar mevzuata uygun değildir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Dağıtım Şirketince Yapılması Gereken Ancak Çeşitli Nedenlerle İdare Bütçesinden Karşılana n Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre, dağıtım şirketi, belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden tüzel kişiyi ifade eder.

Dağıtım tesisi ise, 02.01.2014 tarih ve 28870 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre; iletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar, bina giriş ve sayaç arası hariç, elektrik dağıtımını için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları ifade etmektedir.

28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmelik’in 3’üncü maddesi gereğince **dağıtım tesisi**, “İletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar, bina giriş ve sayaç arası hariç, elektrik dağıtımını için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları”; bağlantı hattı “Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım şebekesine bağlamak için gerekli ve bu Yönetmelik kapsamında belirtilen mesafe sınırları dâhilinde olan; AG’den bağlı tüketiciler için yapı bina giriş noktasından itibaren dağıtım şebekesine kadar, OG’den bağlı tüketiciler için tüketicinin şalt sahasının bittiği noktadan itibaren dağıtım şebekesine kadar olan hattı”; bağlantı noktası “İletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğini ve alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktasını”, ifade eder.

Nitekim adı geçen Yönetmeliğin “Dağıtım tesisi sınırları” başlıklı 15’inci maddesinde; “Dağıtım sistemine bağlı tüketiciler açısından, bağlantı noktasından kullanım yerine kadar olan tesis ve teçhizat tüketicinin mülkiyetindedir. Bağlantı noktası dâhil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren hattın geri kalan kısmı dağıtım tesisidir.” Denilerek bağlantı noktası dâhil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren geri kalan hattın dağıtım tesisi olduğu açıkça hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla alçak gerilim (AG) seviyesinden bağlı tüketiciler için enerjinin yapı bina giriş noktalarına kadar getirilmesi, orta gerilim (OG) seviyesinden bağlı tüketiciler için tüketim tesislerine ait şalt sahalarının (trafoların) bittiği noktadan sonraki nihayet direğine kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır. Görüldüğü üzere hem alçak gerilim hem orta gerilim seviyesinden bağlı tüketicilere bağlantı noktasına kadar enerjinin getirilmesi (trafo dahil) maliyeti dağıtım şirketine aittir.

Dağıtım şirketi ihtiyaç sahibi kişi ve kurumların enerji talebini, meskûn mahal içinde ve meskûn mahal dışında farklı zaman dilimlerinde karşılaması gerektiği 28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği’nin 10’ncu maddesinde hüküm altına alınmıştır. Buna göre adı geçen Yönetmelik’in 10’uncu maddesinde; “*Meskûn mahal içinde bulunan kullanım yerlerine yönelik bağlantı taleplerinin, bağlantı anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren; Sadece AG (alçak Gerilim) bağlantı hattının gerekli olduğu durumlarda 2 (iki) ay, Mevcut AG şebekesinde kapasite artışı veya ilave tesis yapılması gereken durumlar ile mevcut dağıtım transformatörü tesisinde güç artışı yapılması gereken durumlarda 4 (dört) ay, Yeni bir dağıtım transformatörü veya dağıtım merkezi yapılması gereken durumlarda 6 (altı) ay, Sadece OG (Orta Gerilim) bağlantı hattının gerekli olduğu durumlarda 4 (dört) ay, OG bağlantı hattı dışında, 2 (iki) km’ye kadar OG şebeke tesis edilmesi gereken durumlarda 6 (altı) ay, OG bağlantı hattı dışında, 2 (iki) km’den daha uzun OG şebeke tesis edilmesi gereken durumlarda 18 (on sekiz) ay içinde karşılanması esastır. Meskûn mahal dışında bulunan kullanım yerlerine yönelik bağlantı talepleri kullanıcının bağlantı başvurusunda bulunduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde karşılanır.*” denilmiştir.

Enerji dağıtımı ile ilgili “meskûn mahal” ifadesi ise Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmelik’in Tanımlar ve Kısaltmalar başlıklı 3’üncü maddesinde; “*Meskûn mahal: 2/11/1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinde belirtilen “yerleşme alanı” ve “belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan köy ve mezraların yerleşik alanı ve civarı” ile mera, yaylak (yayla) ve kışlakların ilgili mevzuata göre geçici yerleşime açılan kısımlarını,.....ifade eder.*” şeklinde tanımlanmıştır.

Görüldüğü üzere meskûn mahal alan kapsamı oldukça geniş düzenlenmiş, meskûn mahal dışında kalsa bile köy ve mezraların yerleşik alanı ve civarı ile mera, yaylak ve kışlakların geçici yerleşime açılan kısımları bile meskûn mahal olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla dağıtım şirketi, AG şebekesi tesis edilmesi durumunda en fazla 6 ay içinde OG şebekesi tesis edilmesi durumunda en fazla 18 ay içinde (trafo dâhil) gerekli şebekeyi tesis ederek enerjiyi sağlaması gerekir.

Bu durumda yukarıda belirtildiği üzere (meskûn mahal içinde veya dışında) enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olmakla beraber, 28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve

Sistem Kullanım Yönetmelik'in (Değişik: RG-1/6/2017-30083) 10/A maddesinin 4-c fıkrasında; "...bağlantı talebinin karşılanabilmesi için dağıtım şirketi tarafından bildirilen sürenin başvuru sahibi tarafından uzun bulunması ve bağlantı talebinin dağıtım şebekesi yapılarak karşılanabilir olması halinde gerekli yatırım 21 inci madde kapsamında başvuru sahibi tarafından üstlenilebilir." denildiğinden, dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olan dağıtım tesis giderleri bazı durumlarda dağıtım sistemine bağlantı başvurusu yapan gerçek ve tüzel kişiler tarafından karşılanabilmektedir.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmelik'in yukarıda bahsedilen 21'inci maddesinde;

"MADDE 21 – (1) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Üretim ve tüketim tesislerinin dağıtım sistemine bağlanabilmesi veya dağıtım sistemine bağlı üretim ve tüketim tesislerinin güç artışı taleplerinin karşılanabilmesi için, sistem kullanımı açısından kapasitenin yetersiz olması nedeniyle, genişleme yatırımı veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu hallerde, söz konusu yatırım dağıtım şirketi adına, bağlantı yapmak isteyen veya güç artışı talep eden gerçek veya tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat kapsamındaki teknik standartlar sağlanarak yapılabilir veya finanse edilebilir.

(2) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Başvuru sahibinin gerekli dağıtım şebekesinin yapımını üstlenmeyi tercih etmesi durumunda; dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında, ilgili dağıtım tesisine ilişkin finansman ve bağlantı koşulları gibi hususların düzenlendiği tesis yapım sözleşmesi imzalanır. Bu durumda söz konusu dağıtım tesisinin projesinin hazırlanması başvuru sahibinin sorumluluğunda olup, projenin hazırlanabilmesine ilişkin etüt için gerekli olan tüm bilgiler dağıtım şirketi tarafından sağlanır. Finansman yönteminde ise dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında tesis edilecek dağıtım varlıklarının maliyetinin finanse edilmesine ilişkin koşullarının yer aldığı bir sözleşme imzalanır. Bu yöntemde proje hazırlama sorumluluğu dağıtım şirketine aittir..."

Denilerek hangi durumlarda başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişilerin tesisler için yeni yatırımları finanse edebileceği ve dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında, ilgili dağıtım tesisine ilişkin finansman ve bağlantı koşulları gibi hususların düzenlendiği tesis yapım sözleşmesinin imzalanacağı hüküm altına alınmıştır.

Adı geçen Yönetmelik'in 21'inci maddesinin 3 numaralı fıkrasında ise;

"(3) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Bu durumda gerçekleşen yatırıma ait bedel,

dağıtım şirketi tarafından bağlantı görüşünde verilen bağlantı talebinin karşılanabileceği tarihteki yıl içerisinde en fazla on iki aylık eşit taksitle, yatırımı yapan veya finanse eden gerçek veya tüzel kişiye, muhataba ulaşılamaması halinde tesisin bulunduğu yerdeki en yakın banka ya da PTT şubesine, hak sahip veya sahipleri adına yatırılarak ödenir. Dağıtım tesisinin geçici kabulünün, dağıtım şirketinin bağlantıyı karşılayabileceğini öngördüğü tarihten sonra yapılması halinde ödeme geçici kabulün yapıldığı tarihi takip eden yıl içerisinde söz konusu dağıtım tesisinin bulunduğu yerlere ilişkin kullanım haklarının, geri ödemenin yapılacağı yıla kadar TEDAŞ adına temin edilememiş olması halinde ise ödeme, bu hakların tamamının TEDAŞ adına temin edildiği yılı takip eden yıl içerisinde yapılır. Dağıtım şirketi ilgili dağıtım tesisini, varlık kayıtlarına ödemenin yapıldığı tarihte ekler.”

Denilmek suretiyle dağıtım şirketinin, başvuru sahibince üstlenilip ödenen yatırım bedelini en fazla 12 eşit taksitle geri ödemesi gerektiği hususunu hükme bağlamıştır.

Öte yandan ilgili Yönetmelik'in 21'inci maddesinin 5 numaralı fıkrasında; *“Bu madde hükümleri uyarınca yapılan dağıtım tesisinin geçici kabulünün yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren, geri ödemenin yapılacağı ilk taksit tarihine kadar geri ödemesi yapılmamış tutar Tüketici Fiyat Endeksi oranında güncellenir. Vadesinde geri ödemesi yapılmamış taksitlere ilişkin tutara, vade tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenen kanuni faiz oranı uygulanır.”* denilmiştir.

Elektrik Piyasası Bağlantı Ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinin 10/B maddesi 4 üncü Fıkrasında; *“Bağlantı hattının kullanıcı tarafından tesis edilecek olması halinde, dağıtım şirketi ile kullanıcı arasında, bağlantı hattının tesisine, kullanım haklarına ve devrine ilişkin bir tesis yapım sözleşmesi imzalanır. Altıncı fıkra kapsamındaki bağlantı hattı enerjilendirme tarihinden itibaren beş yıl sonra, diğer bağlantı hatları enerjilendirme tarihinde herhangi bir işleme gerek kalmaksızın dağıtım şirketine devredilmiş kabul edilir.”* denilmiştir.

Aynı maddenin 6 1c Fıkrasında ise *“Meskûn mahal dışındaki 500 metreyi aşan OG bağlantı hatları, enerjilendirme tarihinden itibaren beş yıl boyunca bağlantı hattı niteliğini korur ve bu süre sonunda dağıtım şebekesi kapsamına alınır. Bağlantı hatlarının işletme ve bakımı, tesislerin enerjilendirilmesinden itibaren dağıtım şirketinin sorumluluğundadır.”* denilmiştir.

Rize İl Özel İdaresi tarafından yapımı gerçekleştirilen bazı okul ve hizmet binaları için gerekli olan trafo kurulum giderlerinin İl Özel İdaresince karşılandığı tespit edilmiştir.

Ancak ilgili kamu binalarının hizmete açılmasının gecikmemesi için Rize İl Özel İdaresince karşılanan enerji dağıtım şirketi uhdesindeki söz konusu yatırım tesis giderlerinin ilgili enerji dağıtım şirketinden yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince en fazla on iki aylık eşit taksitle ve kanuni faizleri ile birlikte geri alınması gerektiği; bununla beraber söz konusu tesis ve trafoların bakımının yüksek maliyet, teknik donanım ve uzmanlık gerektirmesi nedeniyle (hukuki açıdan dağıtım şirketine devredilmiş kabul edilen) bu tesislerin kaydi olarak da müstemilatı ile birlikte ilgili dağıtım şirketine devredilmesi gerektiği; ayrıca elektrik bağlantı talep yazısının, bina tamamlandıktan sonra değil, ihale öncesi yazılarak enerji bağlantı noktasının önceden belirlenmesi ve bu meyanda dağıtım şirketine gerekli yatırım ve tesisi yapabilmesi için zaman tanınmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Enerji müsaadesi alınabilmesi için dağıtım şirketince yapılması gereken ancak çeşitli nedenlerle idare bütçesinden karşılanan dağıtım tesis giderlerinin, elektrik dağıtım şirketinden talep edilmesi hususu belirtilmiştir. Konu ile ilgili olarak, idaremiz bütçesinden karşılanan dağıtım tesis giderleri ilgili şirketlerden talep edilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Enerji müsaadesi alınabilmesi için dağıtım şirketince yapılması gereken ancak çeşitli nedenlerle idare bütçesinden karşılanan dağıtım tesis giderlerinin elektrik dağıtım şirketinden talep edilmesi konusunda mutabakat sağlanmakla birlikte, Kamu İdaresi tarafından bu amaçla gerçekleştirilecek işlemler müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Vilayetler Birliği, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı ve Kaçkar Turizm Birliğine Gönderilen Katılma Paylarının Kamu İdareleri Payları Hesabında Takip Edilmemesi

5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Gelirler ve yönetilecek fonlar" başlıklı 19'uncu maddesinin d bendinde "*Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay*" Ajansın gelirleri arasında sayılmıştır.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 15'inci maddesinde İl Özel İdaresince katılma payı olarak ödenen tutarlar birliklerin gelirleri arasında sayılmıştır.

Yine Vilayetler Birliği'nin Ana Tüzüğünde “Üyelerin birliğin faaliyet giderlerine katılım payları” başlıklı 24’üncü maddesinde, “Üye Mahalli İdareler, en son kesinleşmiş bütçelerinin % 1’ini birlik faaliyet giderlerine katılım payı olarak birliğe öderler.” denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “363 sayılı hesabın niteliği” başlıklı 243’üncü maddesinde “Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır.” Denilmektedir.

Aynı yönetmeliğin 244’üncü maddesinde de hesabın işleyişi gösterilmiştir. Buna göre

“Kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

b) Borç

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.”

Bu itibarla, kurum tarafından 2018 yılında Vilayetler Birliği, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, Kaçkar Turizm Birliğine katılma payı olarak ödenmiş olan 3.207.964,00 TL 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmelidir.

Açıklanan nedenlerle katılma payları 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmediğinden kurumun mali tabloları gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Katılma payları 363 Kamu İdareleri Payları hesabına kaydedilerek, takibi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Vilayetler Birliği, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı ve Kaçkar Turizm Birliğine gönderilen katılma paylarının Kamu İdareleri Payları Hesabında takip edilmesi

konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı açısından 2018 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

RİZE İL ÖZEL İDARESİ 2018 YILI BİLANÇOSU

	Cari Yıl 2018		Cari Yıl 2018
	TL		TL
1 DÖNEN VARLIKLAR	136.703.935,39	3 KISA VADELİ YABANCI	9.432.981,55
10 HAZIR DEĞERLER	135.070.701,86	30 KISA VADELİ İÇ MALİ	0
102 BANKA HESABI	135.070.701,86	300 BANKA KREDİLERİ	0
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	7.765.857,33
12 FAALİYET ALACAKLARI	322,48	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.068.566,90
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	HESABI	
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR		333 EMANETLER HESABI	6.697.290,43
HESABI	322,48	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.667.124,22
14 DİĞER ALACAKLAR	0	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.480.465,43
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	180.161,72
15 STOKLAR	1.351.292,38	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	6.497,07
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.351.292,38	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0
16 ÖN ÖDEMELER	281.618,67	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	7.949.153,34
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER		40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	6.223.486,44
HESABI	281.618,67	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	6.223.486,44
2 DURAN VARLIKLAR	188.486.815,39	47 BORÇ VE GİDER	1.725.666,90
22 FAALİYET ALACAKLARI	131.040,48	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	1.725.666,90
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR		5 ÖZ KAYNAKLAR	307.808.615,89
HESABI	131.040,48	50 NET DEĞER	179.672.003,24
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	7.844.202,43	500 NET DEĞER HESABI	179.672.003,24
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN		51 DEĞER HAREKETLERİ	0
SERMAYELER HESABI	7.700.101,15	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER	0
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	144.101,28	HESABI	
		519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	0
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	180.511.572,48	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	131.466.812,80
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	60.916.690,41	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	131.466.812,80

251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-3.330.200,15
HESABI	96.416,25	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU	-3.330.200,15
252 BİNALAR HESABI	67.991.035,82	HESABI (-)	
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	25.205.848,03		325.190.750,78
254 TAŞITLAR HESABI	13.765.302,47		
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	1.989.642,43		
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	10.546.637,07		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0		
260 HAKLAR HESABI	111.939,91		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-111.939,91		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0		
	325.190.750,78		
NAZİM HESAPLAR	19.096.655,03	NAZİM HESAPLAR	19.096.655,03
905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	364.796,61	903 KULLANILACAK ÖDENEKLER	364.796,61
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	17.015.513,83	911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	17.015.513,83
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	1.716.344,59	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	1.716.344,59

RİZE İL ÖZEL İDARESİ 2018 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Kod	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (2018)
630	01	Personel Giderleri	48.351.466,56
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.877.995,21
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	141.961.192,28
630	04	Faiz Giderleri	380.656,67
630	05	Cari Transferler	18.842.707,62
630	07	Sermaye Transferleri	0,00
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	87.083,32
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	101.574,13
630	13	Amortisman Giderleri	88.960,34
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	10.099.308,92
630	25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz olarak Alınan Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,00
630	99	Diğer Giderler	0,00
GİDERLER TOPLAMI :			227.790.945,05

Hesap Kodu	Kod.	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (2018)
600	1	Vergi Gelirleri	1.880.846,58
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	142.167.127,57
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	76.910.728,67
600	05	Diğer Gelirler	3.502.042,08
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00
GELİRLER TOPLAMI:			224.460.744,90
FAALİYET SONUCU (+ / -)			-3.330.200,15

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Enerji Müsaadesi Alınabilmesi İçin Dağıtım Şirketince Yapılması Gereken Ancak Çeşitli Nedenlerle İdare Bütçesinden Karşılanaan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Raporumuzun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünün 3. Maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Kiradaki Kaynak Sularına İlişkin Sözleşme Hükümleri Çerçevesinde Fazla Kullanılan Sular İçin İşlem Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Sosyal Tesis Bakım Onarım Giderlerinin İdare Bütçesinden Karşılanaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Kira Bedellerinin Günün Emsal ve Rayiç Bedellerine Göre Güncellenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Turizm Merkezlerinde Turizm Belgeli Tesislerde Kullanılan Jeotermal Su Miktarı Üzerinden Jeotermal Su bedeli alınmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Kullanılan termal su miktarlarının ölçülebilmesi için tesis projesi çalışmaları başlatılmıştır.
Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabına Kayıtlı Olmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporumuzun “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünün 1. Maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Yapılmakta Olan Yatırımların Muhasebe Kaydının Olmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporumuzun “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünün 4. Maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.